

ЗАКОН
ЗА ПОСТАПУВАЊЕ СО БЕСПРАВНО
ИЗГРАДЕНИ ОБЈЕКТИ
Редакциски пречистен текст*

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Предмет на законот

Член 1

Со овој закон се уредуваат условите, начинот и постапката за евидентирање, утврдување на правен статус и санкционирање на бесправно изградените објекти.

Член 2

(1) Под бесправно изградени објекти, во смисла на овој закон, се подразбираат објекти од значење за Републиката согласно со Законот за градење и друг закон, објекти од локално значење согласно со Законот за градење и објекти на здравствени установи за примарна, секундарна и терцијална здравствена заштита кои се изградени без одобрение за градење или спротивно на одобрението за градење, како и делови (доградби и надградби) на објектите од значење за Републиката и од локално значење и на објектите на здравствените установи за примарна, секундарна и терцијална здравствена заштита, кои се изградени без одобрение за градење или спротивно на одобрението за градење, во и надвор од плански опфат (во натамошниот текст: бесправни објекти).

(2) Под објекти од локално значење, во смисла на овој закон, покрај објектите од ставот (1) на овој член се подразбираат и помошни градби (гаража, остава) кои се во функција на објект за домување или друг вид на објект, базени на ниво на терен за индивидуална употреба (градби за кои согласно со Законот за градење градоначалникот на општината издава решение за изведување на градбата), времени објекти наменети за домување, како и објекти, односно посебни делови од објекти пренаменети без одобрение за пренамена.

(3) Предмет на овој закон се бесправните објекти од ставовите (1) и (2) на овој член на кои до денот на влегувањето во сила на овој закон се изведени градежните и инсталатерските работи во целост и истите претставуваат градежна и функционална целина. Доколку одредени делови, односно нивоа од бесправниот објект не се функционална целина, тие делови не се предмет на утврдување на правен статус и за истите може да се води постапка за добивање одобрение за градење согласно со Законот за градење, ако по извршеното вклопување на делот од објектот за кој е донесено решение за утврдување на правен статус, се предвидуваат услови за идна градба.

Член 2-а

(1) Предмет на овој закон не е кабелска канализација во која се поставени електронски комуникациски мрежи и средства.

---

* Редакциски пречистениот текст на Законот за постапување со бесправно изградени објекти ги опфаќа: основниот текст на Законот, објавен во “Службен весник на РМ” бр.23/11, Законот за изменување и дополнување на Законот за постапување со бесправно изградени објекти, објавен во “Службен весник на РМ” бр.54/11, Законот за изменување и дополнување на Законот за постапување со бесправно изградени објекти, објавен во “Службен весник на РМ” бр.155/12, Исправката на Законот за изменување и дополнување на Законот за постапување со бесправно изградени објекти, објавена во “Службен весник на РМ” бр.53/13 и Законот за изменување и дополнување на Законот за постапување со бесправно изградени објекти, објавен во “Службен весник на РМ” бр.72/13 во кои е означено времето на нивното влегување во сила и примена,

(2) Кабелската канализација од ставот (1) на овој член се запишува во јавната книга за запишување на правата на недвижности со право на сопственост на Република Македонија врз основа на одлука на Владата на Република Македонија.

2. Утврдување на правен статус на бесправен објект

Член 3

Под утврдување на правен статус на бесправен објект се подразбира запишување на бесправните објекти од значење за Републиката, бесправните објекти од локално значење и бесправните објекти на здравствени установи за примарна, секундарна и терцијална здравствена заштита во јавната книга за запишување на правата на недвижности и вклопување на истите во урбанистичко-планската документација, односно запишување на линиските инфраструктурни објекти и електронските комуникациски мрежи и средства во јавната книга за запишување на правата на недвижности согласно со закон.

3. Надлежни органи

Член 4

(1) Постапката за утврдување на правен статус на бесправен објект ја спроведуваат органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот и единиците на локалната самоуправа.

(2) Органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот ја спроведува постапката за утврдување на правен статус на објекти од значење за Републиката согласно со Законот за градење и друг закон, на објекти на здравствените установи за терцијална здравствена заштита и за електронските комуникациски мрежи и средства, а единиците на локалната самоуправа за објектите од локално значење согласно со Законот за градење и за објектите на здравствените установи за примарна и секундарна здравствена заштита.

II. ПОСТАПКА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПРАВЕН а СТАТУС НА БЕСПРАВЕН ОБЈЕКТ

1. Барање за утврдување на правен статус

Член 5

(1) За утврдување на правен статус на бесправен објект се поднесува барање за утврдување на правен статус на бесправен објект од страна на имателот на бесправен објект до единицата на локалната самоуправа на чие подрачје е изграден бесправниот објект, односно органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

(2) Рокот за поднесување на барање за утврдување на правен статус изнесува шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(3) Формата и содржината на барањето за утврдување на правен статус на бесправен објект од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

Член 5-а

Доколку барањето за утврдување на правен статус на бесправен објект се однесува на повеќе објекти, се спроведува посебна постапка за утврдување на правен статус за секој бесправен објект.

Член 5-б

(1) Промена на барател за утврдување на правен статус се врши врз основа на барање за промена на барател, најдоцна до донесување на урбанистичка согласност.

(2) Кон барањето за промена на барател се доставува:

- изјава заверена на нотар дадена под кривична и материјална одговорност од страна на подносителот на барањето за утврдување на правен статус, со која тој потврдува дека е согласен постапката за утврдување на правен статус да продолжи на име на подносителот на барањето за промена на барател за утврдување на правен статус, а во случај подносителот на барањето за утврдување на правен статус да е починат се доставува изјава од неговите наследници,

- уверение за државјанство или копија од лична карта, односно копија од патна исправа за странско физичко лице, односно извод од Централниот регистар за правно лице (за подносителот на барањето за промена на барател за утврдување на правен статус) и

- договор за долготраен закуп на земјиштето склучен со сопственикот, односно сосопственикот на земјиштето или изјава заверена на нотар со која сопственикот, односно сосопственикот на земјиштето изјавува дека е согласен да се утврди правен статус на бесправниот објект на име на подносителот на барањето за промена на барател, доколку земјиштето е сопственост на друго физичко или правно лице, односно бесправниот објект е изграден на земјиште кое е сопственост на барателот и друго физичко или правно лице.

(3) Подносителот на барањето за промена на барател покрај доказите од ставот (2) на овој член е должен да ги достави и другите докази кои согласно со овој закон треба да се приложат кон барањето за утврдување на правен статус, доколку истите претходно не се доставени од страна на подносителот на барањето за утврдување на правен статус.

(4) По барањето за промена на барател за утврдување на правен статус се одлучува со заклучок против кој е дозволена посебна жалба.

2. Содржина на барањето за утврдување на правен статус на бесправни објекти

Член 6

(1) Подносител на барање за утврдување на правен статус може да биде физичко лице - државјанин на Република Македонија, правно лице регистрирано во Централниот регистар на Република Македонија и институции кои се иматели на бесправните објекти. Странски правни и физички лица можат да бидат баратели, доколку ги исполнуваат условите за стекнување на право на сопственост утврдени со Законот за сопственост и други стварни права.

(2) Барателот е должен со барањето за утврдување на правен статус на бесправни објекти од значење за Републиката, објекти на здравствени установи за примарна, секундарна и терцијална здравствена заштита и објекти од локално значење освен електронски комуникациски мрежи и средства и линиски инфраструктурни објекти да достави:

- уверение за државјанство или копија од лична карта за домашно физичко лице, односно копија од патна исправа за странско физичко лице, а за домашно и странско правно лице, извод од Централниот регистар на Република Македонија, односно од соодветната институција во државата во која странското правно лице има седиште,

- доказ за приклучок на комунална инфраструктура и/или сметки за јавни услуги (струја, вода итн.), а доколку бесправниот објект нема инфраструктурни приклучоци, изјава заверена на нотар дадена под кривична и материјална одговорност со која барателот ќе потврди дека бесправниот објект е изграден пред влегувањето во сила на овој закон и

- геодетски елаборат за утврдување на фактичка состојба на бесправен објект со имотен лист за земјиштето на кое е изграден бесправниот објект.

(3) Доколку бесправниот објект е изграден на земјиште кое не е сопственост на барателот или на Република Македонија, односно земјиштето е сопственост на друго физичко или правно лице, односно бесправниот објект е изграден на земјиште кое е сосопственост на барателот и друго физичко или правно лице, барателот покрај доказите од ставот (2) на овој член е должен да достави и договор за долготраен закуп на земјиштето склучен со сопственикот, односно сосопственикот на земјиштето или изјава заверена на нотар со која сопственикот, односно сосопственикот на земјиштето изјавува дека е согласен да се утврди правен статус на бесправниот објект и истиот да се запише во јавните книги за запишување на правата на недвижности на име на барателот.

(4) Доколку бесправниот објект е изграден на земјиште пренесено од поранешен сопственик врз основа на договор за купопродажба, на кое како корисник во имотниот лист е евидентиран поранешниот сопственик, а барателот го користи земјиштето повеќе од 20 години од денот на склучувањето на договорот, барателот е должен покрај доказите од ставот (2) на овој член да достави и договор за купопродажба на земјиштето и изјава заверена на нотар, дадена под кривична и материјална одговорност со која барателот ќе потврди дека барателот или лицето чиј наследник е барателот го имаат купено земјиштето од поранешниот сопственик- и истото го користат повеќе од 20 години од денот на склучувањето на договорот.

(5) Доколку во случајот од ставот (4) на овој член постои неусогласеност на броевите на катастарските парцели кои се наведени во договорот за купопродажба и во имотниот лист, барателот е должен да достави и уверение за идентификација на катастарската парцела издадено од Агенцијата за катастар на недвижности.

(6) Доколку бесправниот објект е изграден на земјиште сопственост на Република Македонија на кое право на користење има друго физичко или правно лице, а земјиштето не е пренесено од поранешен сопственик врз основа на договор за купопродажба или земјиштето е пренесено од поранешен сопственик, но како корисник во имотниот лист не е евидентиран поранешниот сопственик, барателот е должен покрај доказите од ставот (2) на овој член да достави и изјава заверена на нотар дадена под кривична и материјална одговорност со која ќе потврди дека предметното земјиште го користи повеќе од 20 години.

(7) Доколку бесправниот објект е изграден на земјиште со незапишани права, надлежниот орган по службена должност доставува барање до Агенцијата за катастар на недвижности за спроведување на соодветна постапка за запишување на правата врз предметното земјиште, согласно со Законот за катастар на недвижности, која постапка Агенцијата за катастар на недвижности ја спроведува по службена должност.

(8) Доколку е поднесено барање за утврдување на правен статус на бесправен објект кој е изграден на земјиште со нерасчистени имотни односи, поради тоа што не е спроведена оставинска постапка, барателот е должен покрај доказите од ставот (2) на овој член да достави и известување од нотарот повереник на оставинскиот суд дека се води оставинска постапка за предметното земјиште. За утврдување на правен статус на делови (доградби и надградби) на станбени згради кои се бесправно изградени, подносител на барање за утврдување на правен статус е имателот на делот кој е бесправно изграден.

(9) Доколку е поднесено барање за утврдување на правен статус за станбени згради за колективно домување, потребно е барањето да е поднесено од заедницата на станари или да е потпишано од повеќе од половината иматели на стан во зградата при што покрај доказите од ставот (2) на овој член се доставува и список на станари, договори за

купопродажба на становите во зградата, како и уверение за државјанство или копија од лична карта од сите иматели на стан во зградата.

3. Содржина на барањето за утврдување на правен статус на бесправни објекти кои се линиски инфраструктурни објекти

Член 7

За утврдување на правен статус на бесправни објекти кои се линиски инфраструктурни објекти, барателот е должен со барањето за утврдување на правен статус да достави:

- извод од Централниот регистар на Република Македонија,
- доказ за извршени градежни работи или потврда од барателот или изјава заверена на нотар дадена под кривична и материјална одговорност од барателот дека бесправниот објект е изграден пред влегувањето во сила на овој закон,
- геодетски елаборат за утврдување на фактичката состојба на бесправен објект со имотен лист за земјиштето на кое е изграден бесправниот објект и
- изјава заверена на нотар дадена под кривична и материјална одговорност со која барателот ќе потврди дека објектот е функционална целина и може да се употребува.

(2) Доколку бесправниот објект е изграден на земјиште кое не е сопственост на барателот или на Република Македонија, односно земјиштето е сопственост на друго физичко или правно лице, односно бесправниот објект е изграден на земјиште кое е сосопственост на барателот и друго физичко или правно лице, барателот покрај доказите од ставот (1) на овој член е должен да достави и договор за долготраен закуп на земјиштето склучен со сопственикот, односно сосопственикот на земјиштето или изјава заверена на нотар со која сопственикот, односно сосопственикот на земјиштето изјавува дека е согласен да се утврди правен статус на бесправниот објект или потврда за решени имотноправни работи за земјиштето на кое е изграден бесправниот објект издадена од органот на државна управа надлежен за имотноправните работи.

(3) Доколку бесправниот објект е изграден на земјиште сопственост на Република Македонија на кое право на користење има друго физичко или правно лице, барателот е должен покрај доказите од ставот (1) на овој член да достави и изјава заверена на нотар, дадена под кривична и материјална одговорност со која ќе потврди дека предметното земјиште го користи повеќе од 20 години.

4. Содржина на барањето за утврдување на правен статус на бесправно изградени/поставени електронски комуникациски мрежи и средства

Член 8

(1) Барање за утврдување на правен статус на бесправно изградени/поставени електронски комуникациски мрежи и средства може да поднесе само правно лице регистрирано во Централниот регистар на Република Македонија со приоритетна дејност - телекомуникациски услуги.

(2) За утврдување на правен статус на електронски комуникациски мрежи и средства кои се бесправно изградени на земјиште, барателот е должен со барањето за утврдување на правен статус да достави:

- извод од Централниот регистар на Република Македонија,
- изјава заверена кај нотар дадена под кривична и материјална одговорност со која барателот ќе потврди дека бесправниот објект е изграден пред влегувањето во сила на овој закон и

- геодетски елаборат за утврдување на фактичка состојба на бесправен објект со имотен лист за земјиштето на кое е изграден бесправниот објект.

(3) Доколку бесправно изградените електронски комуникациски мрежи и средства се изградени на земјиште кое не е сопственост на барателот или на Република Македонија, односно земјиштето е сопственост на друго физичко или правно лице, односно истите се изградени на земјиште кое е сосопственост на барателот и друго физичко или правно лице, барателот покрај доказите од ставот (2) на овој член е должен да достави и договор за долготраен закуп на земјиштето склучен со сопственикот, односно сосопственикот на земјиштето или изјава заверена на нотар со која сопственикот, односно сосопственикот на земјиштето изјавува дека е согласен да се утврди правен статус на бесправно изградените електронски комуникациски мрежи и средства.

(4) Доколку бесправно изградените електронски комуникациски мрежи и средства се изградени на земјиште сопственост на Република Македонија на кое право на користење има друго физичко или правно лице, барателот е должен покрај доказите од ставот (2) на овој член да достави и изјава заверена на нотар, дадена под кривична и материјална одговорност, со која ќе потврди дека предметното земјиште го користи повеќе од три години.

(5) За утврдување на правен статус на електронски комуникациски мрежи и средства кои се бесправно поставени на објекти, барателот е должен со барањето за утврдување на правен статус да достави:

- извод од Централниот регистар на Република Македонија,
- изјава заверена кај нотар дадена под кривична и материјална одговорност со која барателот ќе потврди дека бесправниот објект е изграден пред влегувањето во сила на овој закон,

- геодетски елаборат за утврдување на фактичката состојба на бесправниот објект, со имотен лист со запишано право на земјиштето под објектот на кој се поставени електронските комуникациски мрежи и средства,

- согласност од 51% од станарите или договор за поставување на електронски комуникациски мрежи и средства склучен со заедницата на сопственици на станови, ако електронските комуникациски мрежи и средства се поставени на колективен објект, односно од сопственикот ако се поставени на индивидуален објект.

(6) Доколку е поднесено барање за утврдување на правен статус на електронски комуникациски мрежи и средства - колокации за потребата на јавната мобилна комуникациска мрежа, барателите кои се иматели на електронската комуникациска опрема која колоцира со антенскиот столб на колокацијата, покрај доказите утврдени во овој член треба да достават изјава од имателот на антенскиот столб со која истиот изјавува дека е согласен да се утврди правен статус на електронската комуникациска опрема која колоцира со антенскиот столб или договор со имателот на антенскиот столб со кој е уредено правото на колокација.

(7) По прием на барање за утврдување на правен статус на електронски комуникациски мрежи и средства надлежниот орган од членот 4 на овој закон, по службена должност доставува барање за мислење до Агенцијата за електронски комуникации.

5. Увид на самото место

Член 9

(1) По приемот на барањето за утврдување на правен статус на бесправен објект, комисија формирана од министерот кој раководи со органот надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот односно градоначалникот на единицата

на локалната самоуправа, ја утврдува фактичката состојба на самото место и составува записник за извршен увид на самото место со технички податоци за бесправниот објект и фотографии од истиот.

(2) Комисијата од ставот (1) на овој член се состои од лица кои се вработени во општинската, односно државната администрација и истата е составена од три члена од кои најмалку еден со завршено високо образование градежен инженер.

(3) Формата и содржината на записникот за извршен увид на самото место од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

6. Прекин на постапката

Член 10

(1) Доколку со барањето за утврдување на правен статус на бесправен објект не е доставен некој од наведените докази или земјиштето на кое е изграден бесправниот објект е со незапишани права, надлежниот орган во рок од десет работни дена од денот на приемот на барањето донесува заклучок за прекин на постапката и доставува известување до барателот за дополнување на барањето односно доставува барање до Агенцијата за катастар на недвижности за спроведување на соодветна постапка за запишување на правата врз предметното земјиште согласно со Законот за катастар на недвижности, која постапка Агенцијата за катастар на недвижности ја спроведува по службена должност.

(2) Доколку со барањето за утврдување на правен статус е доставено и известување од нотарот повереник на оставинскиот суд дека се води оставинска постапка за земјиштето на кое е изграден бесправниот објект, надлежниот орган во рок од десет работни дена од приемот на барањето донесува заклучок за прекин на постапката.

(3) Во случај на поднесени повеќе спротивставени барања за утврдување на правен статус на еден бесправен објект, од страна на повеќе баратели, надлежниот орган во рок од десет работни дена од приемот на барањето донесува заклучок за прекин на постапката, а ги упатува барателите на парничната постапка пред надлежен суд.

(4) Во случај кога е поднесено барање за утврдување на правен статус на бесправен објект чија намена не е во согласност со намената на земјиштето на кое е изграден објектот утврдена во важечката урбанистичко-планска документација, или бесправниот објект е изграден на земјиште на кое согласно со важечката урбанистичко-планска документација е предвидена изградба на сообраќајна инфраструктура, или бесправниот објект е изграден надвор од плански опфат, надлежниот орган донесува заклучок за прекин на постапката и по службена должност доставува барање до советот на општината, односно советот на општината во градот Скопје и Советот на градот Скопје заради донесување одлука дали во идната урбанистичко-планска документација ќе се изврши усогласување на намените, односно дали ќе се изврши промена на трасата на сообраќајната инфраструктура или пак истата нема да се предвиди, односно дали ќе се изврши проширување на планскиот опфат.

(5) Барањето може да се дополни и по истекот на рокот од членот 5 став (2) на овој закон.

(6) Во случајот од ставот (1) на овој член постапката за утврдување на правен статус на бесправен објект ќе продолжи по дополнување на барањето односно по спроведување на постапката за запишување на правата врз предметното земјиште, во случајот од ставот (2) на овој член по доставување на правосилно оставинско решение, во случајот од ставот (3) на овој член по доставување на правосилна судска пресуда, а во случајот од ставот (4) на овој член по донесувањето на одлука од Советот на општината, односно Советот на општините во градот Скопје и Советот на градот Скопје.

(7) Против заклучокот за прекин на постапката е дозволена посебна жалба.

7. Урбанистичка согласност

Член 11

(1) Единицата на локалната самоуправа, односно органот на државната управа надлежен за работите од областа на уредувањето на просторот во рок од една година од приемот на барањето за утврдување на правен статус на бесправен објект, односно од денот на продолжување на постапката, доколку истата била прекината, утврдува дали се исполнети условите за утврдување на правен статус пропишани со овој закон и издава урбанистичка согласност или донесува решение со кое се одбива барањето за утврдување на правен статус на бесправен објект. Органот на државната управа надлежен за работите од областа на уредувањето на просторот, освен за линиските инфраструктурни објекти и електронските комуникациски мрежи и средства, урбанистичката согласност ја издава по претходно мислење од единицата на локалната самоуправа на чие подрачје е изграден бесправниот објект, за усогласеноста на намената на бесправниот објект со намената на земјиштето на кое истиот е изграден, утврдена во важечката урбанистичко-планска документација.

(2) Единицата на локална самоуправа е должна мислењето од ставот (1) на овој член да го достави до органот на државната управа надлежен за работите од областа на уредувањето на просторот во рок десет работни дена од денот на приемот на барањето за мислење, во спротивно ќе се смета дека мислењето е позитивно и ако поради непостапувањето во иднина настанат штети, обврската за надоместок на штета ќе биде на товар на единицата на локалната самоуправа.

(3) Формата и содржината на урбанистичката согласност и решението за одбивање на барањето за утврдување на правен статус од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

8. Услови за издавање на урбанистичка согласност за бесправни објекти

Член 12

Урбанистичка согласност за бесправни објекти од значење за Републиката, објекти на здравствени установи за примарна, секундарна и терцијална здравствена заштита и објекти од локално значење освен електронски комуникациски мрежи и средства и линиски инфраструктурни објекти се издава доколку се исполнети следниве услови:

- барањето за утврдување на правен статус е поднесено во рокот од членот 5 став (2) на овој закон,

- изготвен е записник за извршен увид на самото место согласно со членот 9 на овој закон,

- бесправниот објект е изграден пред влегувањето во сила на овој закон и истиот претставува градежна и функционална целина,

- бесправниот објект е изграден на земјиште на кое барателот има право на сопственост или право на користење, или на земјиште сопственост на Република Македонија, или на земјиште за кое барателот има склучено договор за долготраен закуп со сопственикот, односно сосопственикот на земјиштето или пак сопственикот, односно сосопственикот на земјиштето има дадено изјава заверена на нотар со која е согласен да се утврди правен статус на бесправниот објект и истиот да се запише во јавните книги за запишување на

правата на недвижности на име на барателот, или на земјиште пренесено од поранешен сопственик врз основа на договор за купопродажба на кое како корисник во имотниот лист е евидентиран поранешниот сопственик, а барателот го користи земјиштето повеќе од 20 години од денот на склучување на договорот за купопродажба, или на земјиште сопственост на Република Македонија на кое право на користење има друго физичко или правно лице, кое не е пренесено од поранешен сопственик врз основа на договор за купопродажба или кое е пренесено од поранешен сопственик, но како корисник во имотниот лист не е евидентиран поранешниот сопственик, а барателот земјиштето го користи повеќе од 20 години,

- бесправниот објект ги исполнува стандардите за геомеханика доколку истиот се наоѓа во потенцијално нестабилна зона за која е донесена одлука согласно со членот 25 од овој закон,

- има согласност од надлежен орган, доколку бесправниот објект се наоѓа во подрачјата и зоните наведени во член 18 од овој закон и

- бесправниот објект може да се вклопи во урбанистичко-планската документација во согласност со стандардите од членот 19 на овој закон.

9. Услови за издавање на урбанистичка согласност за бесправни објекти кои се линиски инфраструктурни објекти

Член 13

Урбанистичка согласност за бесправни објекти кои се линиски инфраструктурни објекти, се издава доколку се исполнети следниве услови:

- барањето за утврдување на правен статус е поднесено во рокот од членот 5 став (2) на овој закон,

- изготвен е записник за извршен увид на самото место согласно со членот 9 на овој закон,

- бесправниот објект е изграден пред влегувањето во сила на овој закон,

- бесправниот објект е изграден на земјиште на кое барателот има право на сопственост или право на користење или право на службеност, или на земјиште сопственост на Република Македонија, или на земјиште сопственост на Република Македонија на кое право на користење има друго физичко или правно лице, а барателот земјиштето го користи повеќе од 20 години, или на земјиште за кое барателот има склучено договор за долготраен закуп со сопственикот, односно сосопственикот на земјиштето или пак сопственикот, односно сосопственикот на земјиштето има дадено изјава заверена на нотар со која е согласен да се утврди правен статус на бесправниот објект, или на земјиште за кое е издадена потврда за решени имотноправни работи од страна на органот надлежен за имотноправните работи и

- бесправниот објект е функционална целина и може да се употребува.

10. Услови за издавање на урбанистичка согласност за бесправно изградени/поставени електронски комуникациски мрежи и средства

Член 14

(1) Урбанистичка согласност за електронски комуникациски мрежи и средства кои се бесправно изградени на земјиште, се издава доколку се исполнети следниве услови:

- барањето за утврдување на правен статус е поднесено во рокот од член 5 став (2) на овој закон,

- изготвен е записник за извршен увид на самото место согласно со членот 9 на овој закон,

- електронските комуникациски мрежи и средства се изградени пред влегувањето во сила на овој закон и претставуваат градежна и функционална целина,

- електронските комуникациски мрежи и средства се изградени на земјиште на кое барателот има право на сопственост или право на користење или право на службеност, или на земјиште сопственост на Република Македонија, или на земјиште сопственост на Република Македонија на кое право на користење има друго физичко или правно лице, а барателот земјиштето го користи повеќе од три години, или на земјиште за кое барателот има склучено договор за долготраен закуп со сопственикот, односно сосопственикот на земјиштето, или пак сопственикот, односно сосопственикот на земјиштето има дадено изјава заверена на нотар со која изјавува дека е согласен да се утврди правен статус на бесправно изградените електронски комуникациски мрежи и средства,

- електронските комуникациски мрежи и средства ги исполнуваат стандардите за статика, а доколку се наоѓаат во потенцијално нестабилна зона за која е донесена одлука согласно со членот 25 од овој закон и стандардите за геомеханика,

- има позитивно мислење од Агенцијата за електронски комуникации,

- има согласност од надлежен орган, доколку електронските комуникациски мрежи и средства се наоѓаат во подрачјата и зоните наведени во членот 18 од овој закон и

- има изјава од имателот на антенскиот столб со која истиот изјавува дека е согласен да се утврди правен статус на електронската комуникациска опрема која колоцира со антенскиот столб или има договор склучен со имателот на антенскиот столб со кој е уредено правото на колокација, доколку се работи за електронски комуникациски мрежи и средства - колокации за потребата на јавната мобилна комуникациска мрежа.

(2) Урбанистичка согласност за електронски комуникациски мрежи и средства кои се бесправно поставени на објекти се издава доколку се исполнети следниве услови:

- барањето за утврдување на правен статус е поднесено во рокот од член 5 став (2) на овој закон,

- изготвен е записник за извршен увид на самото место согласно со членот 9 на овој закон,

- електронските комуникациски мрежи и средства се поставени пред влегувањето во сила на овој закон и истите претставуваат градежна и функционална целина,

- има согласност од 51% од станарите или договор за поставување на електронски комуникациски мрежи и средства склучен со заедницата на сопственици на станови, ако електронските комуникациски мрежи и средства се поставени на колективен објект, односно од сопственикот ако се поставени на индивидуален објект,

- електронските комуникациски мрежи и средства ги исполнуваат стандардите за статика, а доколку се наоѓаат во потенцијално нестабилна зона за која е донесена одлука согласно со членот 25 од овој закон и стандардите за геомеханика,

- има позитивно мислење од Агенцијата за електронски комуникации,

- има согласност од надлежен орган, доколку електронските комуникациски мрежи и средства се наоѓаат во подрачјата и зоните наведени во членот 18 од овој закон и

- има изјава од имателот на антенскиот столб со која истиот изјавува дека е согласен да се утврди правен статус на електронската комуникациска опрема која колоцира со антенскиот столб или има договор склучен со имателот на антенскиот столб со кој е уредено правото на колокација, доколку се работи за електронски комуникациски мрежи и средства - колокации за потребата на јавната мобилна комуникациска мрежа.

(3) Доколку е поднесено барање за утврдување на правен статус на електронски комуникациски мрежи и средства - колокации за потребата на јавната мобилна комуникациска мрежа, условите од ставот (1) алинеи 4 и 5 на овој член, односно условот од ставот (2) алинеја 5 на овој член треба да го исполни само барателот кој е имател на антенскиот столб.

Член 15

(1) Доколку општината, односно органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот не издаде урбанистичка согласност односно не донесе решение со кое се одбива барањето за утврдување на правен статус во рокот од членот 11 став (1) на овој закон, подносителот на барањето има право во рок од три работни дена да поднесе барање до писарницата на градоначалникот на општината, односно до писарницата на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, за градоначалникот на општината, односно министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот да издаде урбанистичка согласност.

(2) Формата и содржината на барањето од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

(3) Кон барањето од ставот (1) на овој член барателот доставува и копија од барањето од членот 5 став (1) на овој закон.

(4) Градоначалникот на општината, односно министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, е должен во рок од пет работни дена од денот на поднесување на барањето од ставот (1) на овој член до писарницата на градоначалникот на општината, односно до писарницата на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, да издаде урбанистичка согласност, односно да донесе решение со кое се одбива барањето за утврдување на правен статус. Доколку градоначалникот, односно министерот нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на надлежниот орган.

(5) Доколку градоначалникот на општината, односно министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот, не издаде урбанистичка согласност или решение со кое се одбива барањето за утврдување на правен статус, во рокот од ставот (4) на овој член, подносителот на барањето може да го извести Државниот управен инспекторат во рок од пет работни дена.

(6) Државниот управен инспекторат е должен во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето од ставот (5) на овој член да изврши надзор во општината, односно во органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(7) Инспекторот од државниот управен инспекторат по извршениот надзор согласно со закон донесува решение со кое го задолжува градоначалникот на општината, односно министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, во рок од десет дена да одлучи по поднесеното барање, односно да издаде урбанистичка согласност или да го одбие барањето и да го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање.

(8) Доколку градоначалникот на општината, односно министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, не одлучи во рокот од ставот (7) на овој член, инспекторот ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка за прекршок предвиден со Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена, во кој градоначалникот на општината односно министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, ќе одлучи по поднесеното барање за што во истиот рок ќе го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање. Инспекторот во рок од три работни дена го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(9) Доколку градоначалникот на општината, односно министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, не одлучи и во дополнителниот рок од ставот (8) на овој член, инспекторот во рок од три работни дена ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител и во тој рок да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(10) Доколку инспекторот не постапи по известувањето од ставот (5) на овој член, подносителот на барањето во рок од пет работни дена има право да поднесе приговор до писарницата на директорот на Државниот управен инспекторат. Доколку директорот нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на Државниот управен инспекторат.

(11) Директорот на Државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена да го разгледа приговорот од ставот (10) на овој член, и доколку утврди дека инспекторот не постапил по известувањето од подносителот на барањето од ставот (5) на овој член и/или не поднел пријава согласно со ставот (8) од овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка за инспекторот за прекршок предвиден со Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот ќе изврши надзор во надлежниот орган дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(12) Доколку инспекторот не постапи и во дополнителниот рок од ставот (11) на овој член, директорот на Државниот управниот инспекторат ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител против инспекторот и во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(13) Во случајот од ставот (12) на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат веднаш, а најдоцна во рок од еден работен ден ќе овласти друг инспектор да го спроведе надзорот веднаш.

(14) Во случаите од ставот (13) на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат во рок од три работни дена да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(15) Доколку директорот на Државниот управен инспекторат не постапи согласно со ставот (11) од овој член, граѓанинот може да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител во рок од осум работни дена.

(16) Доколку градоначалникот на општината, односно министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, не одлучи во рок од ставот (9) на овој член, подносителот на барањето може да поведе управен спор пред Управниот суд.

(17) Постапката пред Управниот суд е итна.

(18) По објавувањето на подзаконскиот акт од ставот (2) на овој член во “Службен весник на Република Македонија“ истиот веднаш, а најдоцна во рок од 24 часа се објавува на веб страницата на Министерството за транспорт и врски.

Член 16

Органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот е должен веднаш по издавањето на урбанистичка согласност примерок од истата да достави до единицата на локалната самоуправа на чие подрачје се наоѓа бесправниот објект.

11. Исполнување на стандарди

Член 17

(1) Бесправните електронски комуникациски мрежи и средства треба да ги исполнуваат стандардите за статика.

(2) Сите видови бесправни објекти кои се наоѓаат во потенцијално нестабилна зона, за која од страна на советот на единицата на локалната самоуправа е донесена одлука согласно со членот 25 од овој закон, освен линиски инфраструктурни објекти, треба да ги исполнуваат стандардите за геомеханика.

(3) За исполнувањето на стандардите од ставовите (1) и (2) на овој член барателот треба да достави основен проект - фаза статика, при што за електронски комуникациски мрежи и средства - колокации за потребата на јавната мобилна комуникациска мрежа, основен проект - фаза статика треба да достави само барателот кој е имател на антенскиот столб.

12. Согласност за утврдување на правен статус

Член 18

(1) Доколку бесправниот објект е изграден во граници на заштитено подрачје утврдено со закон, односно во национален парк, споменик на природата, парк на природата, заштитен предел или повеќенаменско подрачје, во заштитен крајбрежен појас на природни и вештачки езера и речни корита, како и во прва и втора санитарно заштитна зона на извори на вода за пиење, надлежниот орган од членот 4 од овој закон, по службена должност прибавува мислење од Министерството за животна средина и просторно планирање.

(2) Доколку бесправниот објект е изграден во подрачје на заштитено недвижно културно наследство (поединечни добра, целини и археолошки локалитети) надлежниот орган од членот 4 на овој закон, по службена должност прибавува согласност од Управата за заштита на културното наследство.

(3) Доколку бесправниот објект е изграден во подрачје во кое се врши или е планирана експлоатација на минерални суровини, надлежниот орган од членот 4 на овој закон, по службена должност прибавува согласност од Министерството за економија.

(4) Доколку бесправниот објект е изграден во заштитни зони на аеродроми, надлежниот орган од членот 4 на овој закон, по службена должност прибавува согласност од Агенцијата за цивилно воздухопловство.

(5) Доколку бесправниот објект е изграден во зони на гранични премини во радиус од 100 метри од граничната линија, надлежниот орган од членот 4 на овој закон, по службена должност прибавува согласност од Министерството за внатрешни работи и од Министерството за одбрана.

(6) Доколку бесправниот објект е изграден во подрачје на кое со урбанистичките планови е предвидена изградба на инфраструктурни објекти и водови како и други објекти

од јавен интерес утврдени со закон, надлежниот орган од членот 4 на овој закон, по службена должност прибавува согласност од органот во чија надлежност е изградбата на инфраструктурните објекти и водови, односно на другите објекти од јавен интерес утврдени со закон.

(7) Доколку бесправниот објект е изграден во заштитен појас на државни и локални патишта, односно во заштитен појас на железничка инфраструктура, надлежниот орган од членот 4 од овој закон по службена должност прибавува согласност од органот кој е надлежен за управување со патната и железничката инфраструктура.

(8) Надлежните органи од ставовите (1), (2), (3), (4), (5), (6) и (7) на овој член се должни да постапат по барањето на надлежниот орган од членот 4 од овој закон во рок од 30 дена од денот на приемот на истото, во спротивно ќе се смета дека немаат забелешки и ако поради нивното непостапување во иднина ќе настанат штети, обврската за надоместок на штета ќе биде на товар на органот, односно субјектот чие непостапување ја предизвикало штетата.

13. Стандарди за вклопување на бесправни објекти во урбанистичко планската документација

Член 19

Министерот кој раководи со органот надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот ги пропишува стандардите за вклопување на бесправни објекти во урбанистичко-планската документација.

14. Надоместок за утврдување на правен статус

Член 20

(1) По издавањето на урбанистичка согласност единицата на локалната самоуправа во рок од пет работни дена изготвува заклучок за плаќање на надоместок за утврдување на правен статус на бесправен објект и истата му ја доставува на барателот. Заклучок за плаќање на надоместок за утврдување на правен статус на бесправен објект кој се распределува меѓу градот Скопје и единиците на локалната самоуправа во градот Скопје согласно со ставот (9) на овој член, се изготвува од страна на градот Скопје, во рок од пет работни дена од денот на приемот на урбанистичката согласност во градот Скопје, којашто единицата на локалната самоуправа во градот Скопје е должна веднаш по издавањето да ја достави и до градот Скопје. За објектите за кои е издадена урбанистичка согласност од страна на органот на државната управа надлежен за работите од областа на уредувањето на просторот, а за кои согласно овој член се предвидува плаќање на надоместок за утврдување на правен статус, единицата на локалната самоуправа изготвува заклучок во рок од пет работни дена од денот на приемот на урбанистичката согласност во единицата на локалната самоуправа. Против заклучокот за плаќање надоместок е дозволена посебна жалба.

(2) Висината на надоместокот за утврдување на правен статус за објектите со намена домување во станбени куќи согласно со правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање, за трафостаници, за викенд куќи, за доградби на објекти со намена домување во станбени згради - тераси и тераси пренаменети во станбен простор и за електронските комуникациски мрежи и средства изнесува 61,00 денар по м² од изградената површина на бесправниот објект, која е утврдена со геодетскиот елаборат за утврдување на фактичката состојба на бесправен објект.

(3) Висината на надоместокот за утврдување правен статус на бесправните објектите од локално значење освен за објектите од ставот (2) на овој член и висината на надоместокот за утврдување правен статус на бесправните објекти на приватните и мешовитите здравствени установи за примарна, секундарна и терцијална здравствена заштита, е еднаква на висината на надоместокот за уредување на градежно земјиште кој се пресметува во постапката за добивање на одобрение за градење за овој вид на објекти, која е утврдена од единиците на локалната самоуправа до денот на влегувањето во сила на овој закон, при што предвид се зема изградената површина на бесправниот објект, утврдена со геодетскиот елаборат за утврдување на фактичката состојба на бесправен објект.

(4) Надоместокот за утврдување на правен статус на станбени згради за колективно домување го плаќаат имателите на станови во станбената зграда. По донесување на заклучокот за плаќање на надоместокот, имателите на станови во станбената зграда можат заедно да го платат вкупниот износ или пак секој имател на стан може да го плати поединечно делот од надоместокот кој се однесува за неговиот стан.

(5) За објектите од значење за Републиката и за линиски инфраструктурни објекти согласно со Законот за градење и друг закон, чиешто иматели се државни органи, агенции и фондови основани од Република Македонија, за објектите чиешто иматели се правни лица во доминантна сопственост на Република Македонија за објектите од локално значење и за линиски инфраструктурни објекти согласно со Законот за градење чиешто иматели се единиците на локалната самоуправа и јавни претпријатија основани од единиците на локалната самоуправа, како и за објектите на јавните здравствени установи за примарна, секундарна и терцијална здравствена заштита, не се пресметува и не се плаќа надоместок за утврдување на правен статус на бесправен објект.

(6) За објектите од значење за Републиката согласно со Законот за градење и друг закон, чиешто иматели се приватни субјекти или други мешовити субјекти со доминантна приватна сопственост се пресметува и се плаќа надоместок за утврдување на правен статус на бесправен објект. Висината на надоместокот за овие објекти, освен за објектите од ставот (2) на овој член, е еднаква на висината на надоместокот за уредување на градежно земјиште кој се пресметува во постапката за добивање на одобрение за градење за овој вид на објекти, при што во предвид се зема изградената површина на бесправниот објект, утврдена со геодетскиот елаборат за утврдување на фактичката состојба на бесправен објект.

(7) За линиски инфраструктурни објекти чиешто иматели се приватни субјекти или други мешовити субјекти со доминантна приватна сопственост, како и за електронски комуникациски мрежи и средства кои се линиски инфраструктурни објекти, се пресметува и се плаќа надоместок во зависност од должината на линискиот инфраструктурен објект, односно мрежа која е утврдена со геодетскиот елаборат за утврдување на фактичката состојба, и тоа: за должина до 1 км - 50 евра во денарска противвредност по среден курс на Народната банка на Република Македонија на денот на изготвување на пресметката, за должина од 1 км до 10 км - 100 евра во денарска противвредност по среден курс на Народната банка на Република Македонија на денот на изготвување на пресметката и за должина над 10 км - 150 евра во денарска противвредност по среден курс на Народната банка на Република Македонија на денот на изготвување на пресметката.

(8) Надоместокот за утврдување на правен статус на бесправен објект, барателот може да го плати еднократно во рок од десет работни дена од денот на приемот на заклучокот или одложено на дванаесет месечни рати. Доколку надоместокот се плаќа одложено, барателот е должен со единицата на локалната самоуправа да склучи договор за одложено плаќање на надоместокот за утврдување на правен статус.

(9) Средствата од надоместокот за утврдување на правен статус на сите видови бесправни објекти утврдени со овој закон, се приход на единиците на локалната самоуправа. Надоместокот за утврдување на правен статус за линиски инфраструктурни објекти и за електронски комуникациски мрежи и средства кои се линиски инфраструктурни објекти, кои поминуваат на подрачје на повеќе општини се дели подеднакво меѓу општините на чие подрачје поминува објектот. Приходите на единиците на локалната самоуправа во градот Скопје остварени од надоместокот за утврдување на правен статус на бесправните објекти, освен приходите од надоместокот за утврдување на правен статус на објектите од ставот (2) на овој член, се распределуваат во сооднос 60% за градот Скопје и 40% за единицата на локалната самоуправа во градот Скопје на чие подрачје е изграден бесправниот објект.

(10) Единиците на локалната самоуправа и градот Скопје се должни средствата собрани од надоместокот за утврдување на правен статус на бесправен објект да го користат наменски и тоа за донесување на урбанистичка планска документација со која се врши вклопување на бесправните објекти во урбанистичко-планската документација и за инфраструктурно уредување на просторот во кој се наоѓаат истите и се должни да доставуваат годишен извештај за користењето на овие средства до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

(11) Барателите од членот 6 на овој закон, кои се корисници на социјална помош не плаќаат надоместок за утврдување на правен статус на бесправен објект, при што истите се должни да достават потврда од надлежен орган дека се корисници на социјална помош.

(12) Доколку единицата на локалната самоуправа во рокот од ставот (1) на овој член не изготви заклучок за плаќање на надоместок за утврдување на правен статус на бесправен објект, барателот има право да поднесе жалба до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

(13) Одлучувајќи по жалбата од ставот (12) на овој член органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот на единицата на локалната самоуправа ќе и определи рок не подолг од десет дена за изготвување на заклучок за плаќање на надоместок за утврдување на правен статус на бесправен објект.

(14) Доколку единицата на локалната самоуправа не донесе заклучок за плаќање на надоместок за утврдување на правен статус на бесправен објект во рокот од ставот (13) на овој член, органот на државната управа надлежен за работите од областа на уредувањето на просторот ќе донесе заклучок за плаќање на надоместок за утврдување на правен статус на бесправен објект.

Член 20-а

(1) Надместокот за утврдување на правен статус на бесправен објект со повеќе намени се пресметува комбинирано согласно со висината на надоместокот за соодветната намена на деловите од објектот чијашто површина е утврдена со геодетскиот елаборат за утврдување на фактичка состојба.

(2) При пресметување на надоместок за утврдување на правен статус на бесправен објект за кој претходно е издадено одобрение за градење и е платен надоместок за уредување на градежно земјиште, а истиот е изграден спротивно на одобрението за градење при што целиот објект е бесправен, не се пресметува надоместок за површината на бесправниот објект за која е платен надоместок за уредување на градежно земјиште, а за површината на бесправниот објект за која не е платен надоместок за уредување на градежно земјиште се пресметува надоместок чија висина е два пати поголема од висината на надоместокот кој се пресметува согласно со членот 20 ставови (2), (3) и (6) од овој закон.

(3) Во случаите од ставот (2) на овој член барателот е должен да достави соодветен доказ за претходно платен надоместок за уредување на градежно земјиште во постапката за издавање на одобрение за градење за предметниот објект.

III. Решение за утврдување на правен статус

Член 21

(1) Со решението за утврдување на правен статус на бесправен објект се потврдува дека бесправниот објект од значење за Републиката, бесправниот објект од локално значење и бесправниот објект на здравствените установи за примарна, секундарна и терцијална здравствена заштита ги исполнува условите за вклопување во урбанистичко-планската документација и за запишување во јавната книга за запишување на правата на недвижности, односно дека линиските инфраструктурни објекти и електронските комуникациски мрежи и средства ги исполнуваат условите за запишување во јавната книга за запишување на правата на недвижности.

(2) За објекти од значење за Републиката согласно со Законот за градење и друг закон, за објекти на здравствените установи за терцијална здравствена заштита и за електронските комуникациски мрежи и средства, решението го донесува министерот кој раководи со органот надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, а за објектите од локално значење согласно Законот за градење и за објектите на здравствените установи за примарна и секундарна здравствена заштита градоначалникот на единицата на локалната самоуправа.

(3) За објектите од значење за Републиката и за линиски инфраструктурни објекти согласно со Законот за градење и друг закон, чиешто иматели се приватни субјекти или други мешовити субјекти со доминантна приватна сопственост, за објектите од локално значење согласно со Законот за градење, за објектите на приватните и мешовитите здравствени установи за примарна, секундарна и терцијална здравствена заштита, за електронските комуникациски мрежи и средства, надлежниот орган од ставот (2) на овој член е должен да донесе решение за утврдување на правен статус во рок од пет работни дена од денот на доставувањето на доказ за платен надоместок за утврдување на правен статус на бесправен објект или договор за одложено плаќање на овој надоместок или потврда дека барателот е корисник на социјална помош.

(4) За објектите од значење за Републиката и за линиски инфраструктурни објекти согласно со Законот за градење и друг закон, чиешто иматели се државни органи, агенции и фондови основани од Република Македонија, за објектите чиешто иматели се правни лица во доминантна сопственост на Република Македонија, за објектите од локално значење и за линиски инфраструктурни објекти согласно со Законот за градење чиешто иматели се единиците на локалната самоуправа и јавни претпријатија основани од единиците на локалната самоуправа, како и за објектите на јавните здравствени установи за примарна, секундарна и терцијална здравствена заштита, надлежниот орган од ставот (2) на овој член е должен да донесе решение за утврдувањето на правен статус во рок од пет работни дена од денот на издавањето на урбанистичка согласност.

(5) За станбени згради за колективно домување може да се донесе целосно решение за утврдување на правен статус на целиот бесправен објект, доколку сите иматели на станови во станбената зграда заедно го платиле, односно регулирале надоместокот за утврдување на правен статус на бесправен објект или делумно решение за утврдување на правен статус на поединечни делови од бесправниот објект, доколку имател на стан поединечно го платил, односно регулирал делот од надоместокот за утврдување на правен статус на бесправен објект, кој се однесува за неговиот стан.

(6) За електронски комуникациски мрежи и средства - колокации за потребата на јавната мобилна комуникациска мрежа се издава поединечно решение за утврдување на правен статус за секоја опрема која е дел од колокацијата.

(7) Решението за утврдување на правен статус на бесправните објекти од значење за Републиката, бесправните објекти од локално значење, бесправните објекти на здравствени установи за примарна, секундарна и терцијална здравствена заштита, линиските инфраструктурни објекти и електронските комуникациски мрежи и средства, кое е правосилно и извршно, претставува правен основ за запишување на правото на сопственост на објектот во јавната книга за запишување на правата на недвижности.

(8) При запишување на правото на сопственост на објектот во јавната книга за запишување на правата на недвижностите се прибележува дека објектот добил правен статус согласно со Законот за постапување со бесправно изградени објекти.

(9) Формата и содржината на решението за утврдување на правен статус на бесправен објект од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

Член 21-а

(1) Доколку градоначалникот на општината, односно министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот не донесе решение за утврдување на правен статус, односно не донесе решение со кое се одбива барањето за утврдување на правен статус во рокот од членот 21 став (3) на овој закон, подносителот на барањето има право во рок од три работни дена да поднесе барање до писарницата на градоначалникот на општината, односно до писарницата на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, за градоначалникот на општината, односно министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот да донесе решение.

(2) Формата и содржината на барањето од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

(3) Кон барањето од ставот (1) на овој член барателот доставува и копија од барањето од членот 5 став (1) на овој закон.

(4) Градоначалникот на општината, односно министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот, е должен во рок од пет работни дена од денот на поднесување на барањето од ставот (1) на овој член до писарницата на градоначалникот на општината, односно до писарницата на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, да донесе решение за утврдување на правен статус или решение со кое се одбива барањето за утврдување на правен статус. Доколку градоначалникот односно министерот нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на надлежниот орган.

(5) Доколку градоначалникот на општината, односно министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, не донесе решение за утврдување на правен статус или решение со кое се одбива барањето за утврдување на правен статус, во рокот од ставот (4) на овој член,

подносителот на барањето може да го извести државниот управен инспекторат во рок од пет работни дена.

(6) Државниот управен инспекторат е должен во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето од ставот (5) на овој член да изврши надзор во општината, односно во органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(7) Инспекторот од Државниот управен инспекторат по извршениот надзор согласно со закон донесува решение со кое го задолжува градоначалникот на општината, односно министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, во рок од десет работни дена да одлучи по поднесеното барање, односно да донесе решение за утврдување на правен статус или да го одбие барањето и да го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање.

(8) Доколку градоначалникот на општината, односно министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, не одлучи во рокот од ставот (7) на овој член, инспекторот ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка за прекршок предвиден со Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена, во кој градоначалникот на општината, односно министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, ќе одлучи по поднесеното барање за што во истиот рок ќе го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање. Инспекторот во рок од три работни дена го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(9) Доколку градоначалникот на општината, односно министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, не одлучи и во дополнителниот рок од ставот (8) на овој член, инспекторот во рок од три работни дена ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител и во тој рок да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(10) Доколку инспекторот не постапи по известувањето од ставот (5) на овој член, подносителот на барањето во рок од пет работни дена има право да поднесе приговор до писарницата на директорот на Државниот управен инспекторат. Доколку директорот нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на државниот управен инспекторат.

(11) Директорот на Државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена да го разгледа приговорот од ставот (10) на овој член и доколку утврди дека инспекторот не постапил по известувањето од подносителот на барањето од ставот (5) на овој член и/или не поднел пријава согласно со ставот (8) од овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка за инспекторот за прекршок предвиден со Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот ќе изврши надзор во надлежниот орган дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(12) Доколку инспекторот не постапи и во дополнителниот рок од ставот (11) на овој член, директорот на Државниот управниот инспекторат ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител против инспекторот и во рок три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(13) Во случајот од ставот (12) на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат веднаш, а најдоцна во рок од еден работен ден ќе овласти друг инспектор да го спроведе надзорот веднаш.

(14) Во случаите од ставот (13) на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат во рок од три дена го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(15) Доколку директорот на Државниот управен инспекторат не постапи согласно со ставот (11) од овој член, граѓанинот може да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител во рок од осум работни дена.

(16) Доколку градоначалникот на општината, односно министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, не одлучи во рок од ставот (9) на овој член, подносителот на барањето може да поведе управен спор пред Управниот суд.

(17) Постапката пред Управниот суд е итна.

(18) По објавувањето на подзаконскиот акт од ставот (2) на овој член во “Службен весник на Република Македонија“ истиот веднаш, а најдоцна во рок од 24 часа се објавува на веб страницата на Министерството за транспорт и врски.

Член 21-б

Урбанистичка согласност и решение за утврдување на правен статус на бесправен објект кои се издадени спротивно на одредбите од овој закон се ништовни.

IV. Жалбена постапка

Член 22

(1) Против решението, односно заклучокот на градоначалникот на единицата на локалната самоуправа за утврдување на правен статус на бесправен објект и за одбивање на барањето за утврдување на правен статус на бесправен објект, може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението, односно заклучокот до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

(2) Против решението, односно заклучокот на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, за утврдување на правен статус на бесправен објект и за одбивање на барањето за утврдување на правен статус на бесправен објект, може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението, односно заклучокот до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(3) Органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот е должен да одлучи по поднесената жалба во рок од 45 дена од денот на приемот на жалбата.

Член 22-а

(1) Доколку министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот не одлучи по поднесената жалба во рокот од членот 22 став (3) на овој закон, жалителот може да го извести Државниот управен инспекторат во рок од пет работни дена. Формата и содржината на известувањето од овој став ја пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

(2) Државниот управен инспекторат е должен во рок од десет работни дена од денот на приемот на известувањето од ставот (1) на овој член да изврши надзор во Министерството за транспорт и врски дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор го информира подносителот на жалбата за преземените мерки.

(3) Инспекторот од Државниот управен инспекторат по извршениот надзор согласно со закон донесува решение со кое го задолжува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот во рок од десет работни дена да одлучи по поднесената жалба, односно да ја уважи или одбие и да го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој е одлучено по поднесената жалба.

(4) Доколку министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот не одлучи во рокот од ставот (3) на овој член, инспекторот ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка за прекршок предвиден со Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена, во кој министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот ќе одлучи по поднесената жалба за што во истиот рок ќе го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесената жалба. Инспекторот во рок од три работни дена го информира подносителот на жалбата за преземените мерки.

(5) Доколку министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот не одлучи и во дополнителниот рок од ставот (4) на овој член, инспекторот во рок од три работни дена ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител и во тој рок го информира подносителот на жалбата за преземените мерки.

(6) Доколку инспекторот не постапи по известувањето од ставот (4) на овој член, подносителот на барањето во рок од пет работни дена има право да поднесе приговор до писарницата на директорот на Државниот управен инспекторат. Доколку директорот нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на Државниот управен инспекторат.

(7) Директорот на државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена да го разгледа приговорот од ставот (6) на овој член и доколку утврди дека инспекторот не постапил по известувањето од подносителот на барањето од ставот (4) на овој член и/или не поднел пријава согласно со ставот (5) од овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка за инспекторот за прекршок предвиден со Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот ќе изврши надзор во надлежниот орган дали е

спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на жалбата за преземените мерки.

(8) Доколку инспекторот не постапи и во дополнителниот рок од ставот (7) на овој член, директорот на Државниот управниот инспекторат ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител против инспекторот и во рок три работни дена ќе го информира подносителот на жалбата за преземените мерки.

(9) Во случајот од ставот (12) на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат веднаш а најдоцна во рок од еден работен ден ќе овласти друг инспектор да го спроведе надзорот веднаш.

(10) Во случаите од ставот (9) на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат во рок од три дена да го информира подносителот на жалбата за преземените мерки.

(11) Доколку директорот на Државниот управен инспекторат не постапи согласно со ставот (7) од овој член, граѓанинот може да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител во рок од три работни дена.

(12) Доколку министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот не одлучи во рокот од ставот (5) на овој член, подносителот на барањето може да поведе управен спор пред Управниот суд.

(13) Постапката пред Управниот суд е итна.

(14) По објавувањето на подзаконскиот акт од ставот (2) на овој член во “Службен весник на Република Македонија“ истиот веднаш, а најдоцна во рок од 24 часа се објавува на веб страницата на Министерството за транспорт и врски.

V. Откуп на земјиште сопственост на Република Македонија на кое е изграден бесправен објект

Член 23

(1) Земјиште сопственост на Република Македонија на кое во јавната книга за запишување на правата на недвижностите има запишано право на сопственост на објект врз основа на решение за утврдување на правен статус на бесправен објект, по донесување на урбанистичко-планска документација со која е вклопен објектот доколку истиот претходно не е вклопен, сопственикот на објектот може да го откупи во согласност со Законот за градежно земјиште.

(2) Земјиште сопственост на Република Македонија на кое во јавната книга за запишување на правата на недвижностите има запишано право на сопственост на електронска комуникациска опрема која е дел од колокација за потребата на јавна мобилна комуникациска мрежа, може да го откупи само сопственикот на антенскиот столб.

VI. Отстранување на бесправни објекти

Член 24

(1) Бесправните објекти кои нема да ги исполнат условите за издавање на урбанистичка согласност односно за кои ќе се донесе решение за одбивање на барањето за утврдување на правен статус ќе се отстранат согласно со одредбите на Законот за градење.

(2) Доколку се утврди дека по поднесувањето на барање за утврдување на правен статус се извршени доградби и надградби на бесправен објект за кој е поднесено барањето, ќе се донесе решение за одбивање на барањето за утврдување на правен статус без оглед дали бесправниот објект ги исполнува условите за утврдување на правен статус на бесправен објект.

Член 24-а

Лицата кои ќе извршат доградба или надградба на бесправен објект за кој е поднесено барање за утврдување на правен статус, како и службените лица кои ќе донесат решение за утврдување на правен статус на бесправни објекти или делови од објекти кои не се евидентирани во записникот за увид на самото место изготвен согласно со членот 9 од овој закон, се кривично одговорни согласно со Кривичниот законик за кривичните дела бесправно градење, односно злоупотреба на службена положба.

VII. Одлука за потенцијално нестабилни зони

Член 25

Доколку на подрајчето на единицата на локалната самоуправа постојат потенцијално нестабилни зони, советот на општината е должен да донесе одлука со која ќе ги утврди границите на овие зони.

VIII. Регистар за поднесените барања за утврдување на правен статус на бесправни објекти

Член 26

(1) Единиците на локалната самоуправа и органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот водат Регистар за поднесените барања за утврдување на правен статус на бесправни објекти.

(2) Единиците на локалната самоуправа примерок од регистарот од ставот (1) на овој член доставуваат до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, во рок од 15 дена од денот на истекот на рокот за поднесување на барање за утврдување на правен статус утврден во членот 5 став (2) на овој закон.

(3) Формата и содржината на регистарот од ставот (1) на овој член, ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

IX. Надзор

Член 27

Надзор над спроведувањето на одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

Х. Прекршочни одредби

Член 28

(1) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице и на службеното лице во единицата на локалната самоуправа, ако:

- не издаде урбанистичка согласност, односно не донесе решение за одбивање на барањето за утврдување на правен статус на бесправен објект во рокот утврден во членот 11 став (1) на овој закон,

- не изготви заклучок за плаќање на надоместок за утврдување на правен статус на бесправен објект во рокот од членот 20 став (1) и

- не донесе решение за утврдување на правен статус на бесправен објект во рокот утврден во членот 21 став (3) и став (4) на овој закон.

(2) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице и на службеното лице во органот надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, ако:

- не издаде урбанистичка согласност, односно не донесе решение за одбивање на барањето за утврдување на правен статус на бесправен објект во рокот утврден во член 11 став (1) на овој закон и

- не донесе решение за утврдување на правен статус на бесправен објект во рокот утврден во членот 21 став (3) и став (4) на овој закон.

(3) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице и на службеното лице во градот Скопје, ако не изготви заклучок за плаќање на надоместок за утврдување на правен статус на бесправен објект во рокот од членот 20 став (1) од овој закон.“

(4) Глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице во единицата на локалната самоуправа, односно градот Скопје, ако единицата на локалната самоуправа, односно градот Скопје не достави годишен извештај за користење на средства од надместокот за утврдување на правен статус на бесправните објекти, до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот и/или се утврди дека овие средства ги користи спротивно на членот 20 став (10) од овој закон.

Член 29

Надлежен орган за изрекување на прекршочните санкции од членот 28 на овој закон е надлежниот суд.

XI. Преодни и завршни одредби

Член 30

Единиците на локалната самоуправа се должни урбанистичко-планската документација со која се врши вклопување на бесправните објекти да ја донесат во рок не подолг од пет години од денот кога решението за утврдување на правен статус станало конечно.

Член 31

Постапките за отстранување на објектите од значење за Републиката согласно со Законот за градење и друг закон и на објектите од локално значење согласно со Законот за градење, како и управните и судските (кривичните) и граѓанските постапки во врска со изградба на бесправни објекти со наведената намена, започнати пред влегувањето во сила на овој закон, ќе запрат со денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 32

(1) Прописите утврдени со овој закон ќе се донесат во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) Одлуката од членот 25 на овој закон единиците на локална самоуправа се должни да ја донесат во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 33

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе важи шест години од денот на влегувањето во сила.

Член 34

(Член 8 од Законот, објавен во
„Службен весник на РМ“ бр.54/11)

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 35

(Член 9 од Законот, објавен во
„Службен весник на РМ“ бр.54/11)

Одредбата од членот 6 став 1 на овој закон со која се менува членот 22 став (2) на овој закон, ќе започне да се применува од денот на започнувањето на примената на Законот за основање на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Член 36

(Член 10 од Законот, објавен во
„Службен весник на РМ“ бр.54/11)

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија“.

Член 37

(Член 24 од Законот, објавен во
“Службен весник на РМ“ бр.155/12)

Барателите кои кон барањето за утврдување на правен статус до влегувањето во сила на овој закон немаат доставено геодетски елаборат за утврдување на фактичка состојба на бесправен објект, треба истиот да го достават најдоцна 18 месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон, а во спротивно надлежниот орган ќе го одбие барањето за утврдување на правен статус на бесправен објект.

Член 38

(Член 25 од Законот, објавен во
“Службен весник на РМ“ бр.155/12)

При пресметување на висината на надоместокот за утврдување на правен статус на објектите од значење за Републиката согласно со Законот за градење и друг закон, чиешто иматели се приватни субјекти или други мешовити субјекти со доминантна приватна

сопственост, предвид се зема висината на надоместокот за уредување на градежно земјиште за овој вид објекти која е утврдена од единиците на локалната самоуправа до денот на влегувањето во сила на Законот за постапување со бесправно изградени објекти („Службен весник на Република Македонија“ број 23/11).

При пресметување на висината на надоместокот за утврдување на правен статус на бесправните објекти се применуваат коефициентите кои се утврдени со Правилникот за степенот на уредувањето на градежно земјиште со објекти на комуналната инфраструктура и начинот на утврдување на висината на трошоците за уредувањето во зависност од степенот на уреденост до денот на влегувањето во сила на Законот за постапување со бесправно изградени објекти („Службен весник на Република Македонија“ број 23/11).

Член 39

(Член 26 од Законот, објавен во
“Службен весник на РМ“ бр.155/12)

Започнатите постапки за утврдување на правен статус на бесправен објект ќе продолжат согласно со одредбите од овој закон.

Член 40

(Член 27 од Законот, објавен во
“Службен весник на РМ“ бр.155/12)

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија во рок од 30 дена од објавувањето на овој закон да утврди пречистен текст на Законот за постапување со бесправно изградени објекти.

Член 41

(Член 28 од Законот, објавен во
“Службен весник на РМ“ бр.155/12)

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Член 42

(Член 6 од Законот, објавен во
“Службен весник на РМ“ бр.72/13)

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за постапување со бесправно изградени објекти.

Член 43

(Член 7 од Законот, објавен во
“Службен весник на РМ“ бр.72/13)

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.